

תורת המחירים ב

תוכן העניינים

1. כלכלת רווחה - חליפין ..... (ללא ספר)
2. כלכלת רווחה - ייצור ..... (ללא ספר)
3. כלכלת רווחה - חליפין וייצור ..... (ללא ספר)
4. שיווי משקל תחרותי בכלכלת חליפין ..... (ללא ספר)
5. שיווי משקל תחרותי בכלכלות ייצור וחליפין-ייצור ..... (ללא ספר)
6. משפטי הרווחה ומיסים ..... (ללא ספר)
7. יעילות בייצור ובצריכה 1
8. מונופול ..... (ללא ספר)
9. מונופול מפלה מדרגה 1 - מונופול מפלה מושלם 2
10. מונופול מפלה מדרגה 3 ..... (ללא ספר)
11. אוליגופול - תחרות בין מעטים ..... (ללא ספר)
12. השפעות חיצוניות 3
13. מוצרים ציבוריים ..... (ללא ספר)
14. אינפורמציה א סימטרית ..... (ללא ספר)
15. מבחן דוגמה 4

תורת המחירים ב

פרק 1 - כלכלת רווחה - חליפין

תוכן העניינים

1. כלכלת רווחה חליפין ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 2 - כלכלת רווחה - ייצור

תוכן העניינים

1. כלכלת רווחה- ייצור ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 3 - כלכלת רווחה - חליפין וייצור

תוכן העניינים

1. כלכלת רווחה חליפין וייצור ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 4 - שיווי משקל תחרותי בכלכלת חליפין

תוכן העניינים

1. שיווי משקל תחרותי בכלכלת חליפין ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 5 - שיווי משקל תחרותי בכלכלות ייצור וחליפין-ייצור

תוכן העניינים

1. שיווי משקל תחרותי בכלכלות ייצור וחליפין ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 6 - משפטי הרווחה ומיסים

תוכן העניינים

1. משפטי הרווחה ומיסים ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 7 - יעילות בייצור ובצריכה

תוכן העניינים

1. כללי 1

יעילות בייצור ובצריכה:

שאלות:

- (1) נתונות פונקציות התועלת של שני פרטים: $U_1 = 3X_1(Y_1 + 10)$, $U_2 = X_2^{\frac{1}{2}}Y_2^{\frac{1}{2}}$.
 לפרט 1 יש 15 יחידות K ולפרט 2 יש 23 יחידות K .
 פונקציות הייצור נתונות: $X_p = 5Kx$, $Y_p = 10Ky$.
 הבעלות על כל אחת מהפירמות היא 0.5.
 א. חשבו את עקומת התמורה.
 ב. מצאו את שיווי המשקל התחרותי.

תשובות סופיות:

- (1) א. $Y_p = 380 - 2X_p$. ב. 38.

תורת המחירים ב

פרק 8 - מונופול

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 9 - מונופול מפלה מדרגה 1 - מונופול מפלה מושלם

תוכן העניינים

1. כללי 2

מונופול מפלה מושלם:

שאלות:

- (1) מוצר X מיוצר ע"י מונופול מפלה מושלם. למונופול הוצאה שולית עולה עם גידול בכמות המיוצרת. עקומת הביקוש העומדת בפני המונופול ליניארית. להלן מספר טענות:
- הפדיון השולי של מונופול מפלה מושלם שווה למחיר המוצר בשיווי משקל.
  - הפדיון השולי של מונופול מפלה מושלם גבוה מהפדיון השולי הקיים בתנאי תחרות משוכללת.
  - מחיר המוצר בשיווי משקל של מונופול מפלה מושלם גבוה ממחיר המוצר בשיווי משקל של מונופול רגיל.
  - הפדיון השולי של מונופול מפלה מושלם נמוך מהפדיון השולי בשיווי משקל של מונופול רגיל.
- (2) מוצר X מיוצר ע"י מונופול מפלה מושלם. למונופול הוצאה שולית קבועה. עקומת הביקוש העומדת בפני המונופול ליניארית. להלן מספר טענות לגבי מצב שיווי משקל:
- הכמות הנמכרת ע"י מונופול מפלה מושלם גדולה מהכמות הנמכרת בתנאי תחרות משוכללת.
  - המונופול הרגיל משווה את ההוצאה השולית לפדיון השולי שלו ואילו המונופול המפלה המושלם משווה לביקוש ואינו משווה לפדיון השולי שלו.
  - הכמות הנמכרת ע"י מונופול מפלה מושלם כפולה מהכמות הנמכרת ע"י מונופול רגיל.
  - אם יקבל המונופול סובסידיה לכל יחידה מיוצרת בגובה ההוצאה השולית שלו, הוא ימכור לצרכנים את מחצית הכמות המקסימלית שהם מוכנים לרכוש.

תשובות סופיות:

- (1) א' (2) ג'

תורת המחירים ב

פרק 10 - מונופול מפלה מדרגה 3

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 11 - אוליגופול - תחרות בין מעטים

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 12 - השפעות חיצוניות

תוכן העניינים

1. כללי 3

השפעות חיצוניות:

שאלות:

- (1) ישנם 2000 תושבים בעיר באר שבע שנוסעים לעבודה מדי יום בתל אביב. הם יכולים לנסוע ברכבת בה כרטיס נסיעה עולה 30 ומשך זמן הנסיעה הוא שעתיים, או לנסוע ברכבם הפרטי בו עלות הדלק היא 100 ומשך זמן הנסיעה תלוי במספר הרכבים האחרים בכביש ונתון על ידי הפונקציה הבאה:
- $$T(N) = 0.005N$$
- הוא מספר המכוניות על הכביש ביום מסוים ו- T הוא משך זמן הנסיעה בשעות. כמו כן, העלות האלטרנטיבית של משך זמן הנסיעה מוערכת ב-100 לשעה.
- א. מה יהיה מספר המכוניות על הכביש בשיווי משקל (ללא התערבות)?
- ב. מהו מספר המכוניות היעיל על הכביש?
- ג. כלכלן בכיר הציע להטיל אגרת גודש כדי להפחית את מספר המכוניות על הכביש. מהו גובה האגרה שיביא למספר המכוניות האופטימלי על הכביש בכל יום?

תשובות סופיות:

- (1) א. $N = 260$. ב. $N = 130$. ג. $F = 65$.

תורת המחירים ב

פרק 13 - מוצרים ציבוריים

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 15 - אינפורמציה א סימטרית

תוכן העניינים

1. אינפורמציה א סימטרית ..... (ללא ספר)

תורת המחירים ב

פרק 16 - מבחן דוגמה

תוכן העניינים

1. מבחן דוגמה.....4

מבחן דוגמה:

שאלות:

- (1) במשק סגור מייצרים עגבניות (X) ומלפפונים (Y). את שני המוצרים מייצרים באמצעות גורם ייצור יחיד קרקע (K) לפי פונקציות הייצור הבאות: $X = K_x$, $Y = K_y^{0.5}$. כמו כן, במשק ישנם שני צרכנים בלבד בעלי פונקציות התועלת הבאות: $U_1 = X_1 Y_1$, $U_2 = X_2 Y_2$. ישנן 200 יחידות קרקע במשק, לפרט 1 בעלות מלאה על מפעל X ועל חצי מכמות גורם הייצור, ולפרט 2 בעלות מלאה על מפעל Y ועל יתר כמות גורם הייצור.
- א. חשבו והציגו את עקומת התמורה של המשק.
 ב. הציגו את שיווי המשקל במשק. כמות מיוצרת משני המוצרים, מחירים, רווחי הפירמות והכמות הנצרכת של X ו-Y על ידי שני הצרכנים.
 ג. במידה והמשק יפתח לסחר עולמי, מה יהיה יחס המחירים שיעודד את המשק לייצא X?
- (2) בעיירה קטנה בת 1000 תושבים ישנו מוכר פיצה יחיד המכין פיצות "רגילות" מאיכות נמוכה ופיצות "גורמה" מאיכות גבוהה. בעיירה ישנם 200 תושבים מסוג 1 שמאוד אוהבים פיצה ומוכנים לשלם תשלום מקסימלי של: $P_1 = 30A_1$ עבור פיצה באיכות A, ואילו 800 התושבים האחרים מסוג 2 מוכנים לשלם סכום מקסימלי של: $P_2 = 10A_2$. כל תושב רוכש פיצה אחת בשבוע ואילו עלות הכנת פיצה באיכות A הינה A^2 .
- א. כמה פיצות ימכור מוכר הפיצה ובאיזה איכות במידה ויכול להפלות בצורה מושלמת בין הצרכנים? (אפליה מדרגה ראשונה).
 ב. כיצד תשתנה תשובתכם במידה ומוכר הפיצה אינו יכול לדעת אם צרכן הוא מסוג 1 או מסוג 2, אך יכול להציע צירופים שונים של איכות ומחיר?
- (3) שני מפעלים מייצרים X ו-Y כאשר בתהליך הייצור של X נפלט זיהום Z ($Z = 0.1X$). פונקציית העלות בייצור X הינה: $C(X) = 4.5X^2$ אך במידה והמפעל יחליט להתקין טכנולוגיה של אנרגיה ירוקה, פונקציית העלות שלו תהיה: $C(X) = 5X^2 + 50(0.5X - Z)^2$. המפעל שמייצר Y נפגע מהזיהום של מפעל X כך שפונקציית העלות שלו היא: $C(Y) = (Y + Z)^2$. מחירי שני המוצרים הם: $P_X = 300$, $P_Y = 100$.
- א. מהי הכמות המיוצרת משני המוצרים בש"מ תחרותי? מהי כמות הזיהום? מהם רווחי המפעלים?
 ב. מהו הפתרון היעיל? מה גובה המס שיש להטיל על פירמה X כדי שתייצר את הכמות היעילה?

- (4) לאורך הטיילת בעיר אשדוד שאורכה הוא 180 ק"מ ישנם 180 מטיילים המפוזרים באופן אחיד לאורך הטיילת וידוע כי כל אחד מהם קונה גביע גלידה אחד בלבד, בדוכן בו עלות הגלידה היא הנמוכה ביותר (עלות הגלידה ביחד עם עלות המרחק). לאורך הטיילת ישנם שני דוכנים כאשר דוכן B ממוקם 30 ק"מ מהקצה הימני ואילו דוכן A ממוקם 50 ק"מ מהקצה השמאלי. עלות המרחק עבור המטיילים היא 0.5 ₪ לק"מ ועלות ייצור גלידה הוא 10 ₪.
- א. במידה והדוכנים מתחרים ביניהם במחירים, מה יהיה המחיר שתקבע כל חנות?
- ב. איך הייתה משתנה תשובתם במידה והתגלה חול טובעני בכל החלק שבין שני הדוכנים, וכעת עלות ההליכה למטיילים עלתה ל-3 ₪ לק"מ?

תשובות סופיות:

- (1) א. $Y = (200 - X)^{0.5}$. ב. ראו סרטון . ג. גדול מ-0.06.
- (2) א. צרכן סוג 1 : $P_1 = 450$, $A_1 = 15$. צרכן סוג 2 : $P_2 = 50$, $A_2 = 5$.
 ב. צרכן סוג 1 : $P_1 = 400$, $A_1 = 15$. צרכן סוג 2 : $P_2 = 25$, $A_2 = 2.5$.
- (3) א. $X = 33\frac{1}{3}$, $\pi_X = 5,000$, $Y = 46\frac{2}{3}$, $\pi_Y = 2,166\frac{2}{3}$, $Z = 3\frac{1}{3}$.
 ב. $X = 32.22$, $Y = 47.77$, $Z = 2.22$, $T = 10$.
- (4) א. $P_A = 103\frac{1}{3}$, $P_B = 96\frac{2}{3}$. ב. $P_A = 570$, $P_B = 530$.